

DEO OPTIMO MAX UNI ET TRINO:

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

*QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis decimo-septimo
Februarii, anni M. DCC. XXXV.*

M. LUDOVICO-FLORENTIO BELLOT,
Doctore Medico, Præfide.

An attenuando sanguini motus arteriarum?
L

ITÆ fontem sanguinem appellaveris. Ex ipsius sinu depromitur unde robur accedat corpori, deperdita refarciantur, unicuique parti suum ad munus suppetat alacritas. Hujus fecundi laticis substantiam explora, hanc gelatinæ æmulam non malè affirmaveris. Si partes quibus constat curiosius introspexeris, eas ut colore; figurâ, mole dispares, sic stabilitate & pondere dissimiles observabis. Quod quidem evincit chylus à quo mutuatur originem. Nec aliud oculorum, microscopii, analysisque auxilio, in multiplici scaturientium è sanguine succorum diversitate, deprehendes. Ex harum partium perfectâ miscelâ purpurei laticis fluiditas repetenda est. Hinc extremas vasorum angustias præterlabitur, qui extrâ vasa diffusus cogitur in grumos, sanguis. Qui verò miscerentur diversa purpurei laticis principia, nisi prius comminuerentur exactius, comminuta alia aliis involverentur, unde salia hæbescerent, expanderentur sulphura,

2

terrea non concreverent, aquosa sejungerentur; ex his omnibus efformaretur liquor dulcis, mollis, ferè in infinitum sectilis, eò ad obeundas functiones accommodator, quò perfectior partium illius texturam componentium mixtura fuerit?

I I.

CONSTANS ex partibus diversæ molis & ponderis densetur sanguis necessum est, nisi illæ ejusdem indolis à cohesione arceantur. Quid autem harumque partium cohesionem promover? Quies. Nec alià de causâ sponte crescit è venâ vel arteriâeductus sanguis. Quod æquè in minimis, ac in amplioribus vasis, fieri, iterata demonstrant experimenta. Eundem, si per canalem fluere motu non perturbato, coagulari posse liquidissimo comprobatur argumento. Hujus etenim sanguinis superficies, ob affrictus, à coagulo sola vindicaretur; dum partes interiores ita facili ac si quiescerent possent densari. Unde igitur ista sanguinis densatio? Perpende, quam tibi spontanea illius concretio exhibet lymphæ, feri, rubræ portionis, separationem? An non eam fieri promptum est intelligere, ex partium ejusdem indolis, cum reliquâ cruoris massâ, divortio? Quæ quidem partes, ratione suæ gravitatis, aut tenuitatis, cum ejusdem naturæ partibus coherent, relicto, quod cum aliis, dum movebantur, inierant, commercio. Cum autem sanguinis partes omnes variâ mole gaudeant, inde sequitur, quod illæ tardiùs, ocylis illæ secedent. Sic pars purpurea, utpotè gravior, citissimè, lymphatica tardiùs, &c. extricantur & coeunt. Ex his quæ, quiescenti, & extrâ corpus emissio sanguini, contingunt, cuius innotescet, eò fluidiorem futuram cruoris massam, quò magis illæ partes à se invicem recedent. Ut verò recedere possint, parit diversas sanguinis partes aliis misceri debere. Jam vides à solâ comminatione particularum, perfectam sperari posse, adeoque ad fluiditatem requisitam, omnium quæcumque sanguinem componunt, miscelam. Hanc si aliunde, quàm ab arteriarum motu, deduxeris, nec veram tenes sanguinis crassum, nec mirabilem, quâ tot variâs, veluti Proteus alter, formas induit, artem assequeris.

III.

IN reciproca arteriarum systole & diastole, sanguinem attenuari, ex ingentibus, quas superare cogitur, resistentis, apertè demonstratur. Pulso è sinistro cordis ventriculo cruori, viamque per arterias molienti impedimento sunt prægressi sanguinis moles, arteriarum figura conica, earumdem elater, curvatura, orbes, reflexus, & in extremis angustia, adjacentiumque & ambientium pondus. Quantum à corde sanguinis motus accedere debeat, dum, arterias dilatando, dictos obices vincit, progrediturque? Jam, si quâ proportionem dilatantur arteriæ, eadem has contrahi, compertum est; quas subeant cruoris particulæ mutationes, dum alternus hic viget motus, huic intelligere datur qui noverit, 1°. Unâ cum sanguine scaturientis è corde chyli partes sanguineis crassiores esse, 2°. Sanguineas alias aliis minores, 3°. Aquosam cruoris portionem solidâ triplo copiosiorè, 4°. Omnes globulosam affectare figuram. Eas imminui, permisceri palam est. Dum enim è corde profluens sanguis aortæ parietes ferit, simulque in cruorem impingit obvium, quælibet sanguinis particula, prout parie-

3
tibus illidit, aut in alias versùs axim fluentes impellitur, majorem minoremve experitur resistantiam. Quarum ratione plùs minùsve impressam motùs directionem conservat. Ergò, dum arteriæ dilatantur, habità ratione figuræ, ponderis & molis, quælibet pars vario motu gaudebit. At, quoniam, sive rectà fluat, sive alium motum obineat, illa, pro varià figurà quâ pollebit, in partes sive præcutes sive laterales impinget; ex illo vario collisù, ut singulis partibus divisio, sic & ingens motùs mutatio continget. Quis tunc, ex assiduïs repetitisque contranitentium sibi mutuò particularum collisionibus, earumdem divisionem oriri non perspicit? Quis, ex illarum vario motu, eas intimè misceri non videt, unde toti massæ fluiditas, omnibusque vasorum osculis accommodata tenuitas, conciliantur?

I V.

QUOD de sanguine majores arteriarum truncos subeunte diximus, illud idem de sanguine minores earum furculos perreptante dictum intellige. Nec diversa præbet in sanguine phænomena arteriarum contractio. Siquidem, dum vi, quâ donantur, systolicà, sanguinem contentum percutiunt, iisdem legibus subjiciuntur illius partes, iisdemque motùs obnoxie sunt varietatibus. Hinc naturæ contempleris industriad; quâ, dum attenuationem jugi arteriarum oscillatione molitur, sanguini calorem, à quo expanditur ille, conciliat, illiusque partes aptat diametris suprà fidem exilibus. Hæ nimirùm sphericam nanciscuntur figuram. Quæ ad fluiditatem omnium expeditissima, subeundisque hinc & inde divaricantium ramorum minimis osculis aptissima. Nec aliam adipisci possunt figuram cruoris partes dum viget arteriarum motus. Utpotè quòd, dum motu perturbato indefinenter fluant, eas, suis eminentiis fortius crebriùsque in obvia quælibet resistantia impelli necessum est. Constat etenim cujusvis corporis motu perturbato fluentis, quò magis à centro recedunt, partes, eò celeriori & majori illas impetu cieri. Ergo eminentiæ anguli, celerius & fortius irruent in obvia quævis obstacula, multiplicatisque collisionibus deterentur, donec sphericam corpus illud adeptum fuerit figuram. Quam igitur censeas fieri debere partium sanguinis imminutionem, dum, suarum particularum dispendio, pars quæcunque globulosam obtinebit figuram? Inde foris nutriti, perspirationis materiæ tenuitatem, spirituum animalium subtilitatem mobilitatemque inferas. Inde etiam, in morbis, vel providæ molimina, vel triumphantis beneficia, vel triumphatæ demùm naturæ errores, intellectis, quibus sanguis, sub vario arteriarum motu, subijcitur, mutationibus, certius faciliùsque dignoscet.

V.

OBJICIENT, in cadavere, venosum sanguinem dilutiorem perstare, dum in arteriis concretus apparet. At, pereunte sensim arteriarum motu, interclusis secretiorum osculis, negatoque crassioribus per arteriarum extrema particulis aditu, quid superest nisi ut mobiliore dilutioreque sese per venarum aperturas expediant. Sic globuli purpurei in arteriis relictì facessent in grumos eò nigricantiores quò compactiorem obtinebunt massam. Vigeat autem arteriarum elater, tenuioribus tunc crassiores miscentur particulæ, unde rutilantior in arteriis micat cruor, dum obscurè rubet in venis, propter purpu-

4

reorum adeoque crassiorum globulorum quos penè nullæ tenuiores particule dividunt propiorem contactum. Dubitas? nonne splendide purpureum colorem refert profilens ex arteriâ sanguis, è venâ fluens obscuriorem. Dum sic uterque fluit, hunc & illum patellâ seorsim excipe; arteriosum sui coloris tenacissimum, venosum nigricantem, ubi concreverint, reperies sanguinem. Certo sanè argu-mento venosi cruoris globulos compactiores, ponderosioresque, cruoris arte-riosis leviores divisosque magis. Dicent in morbis inflammatoriis sanguinem, ob multiplicatos validioresque motus arteriarum, sæpissimè densari. Hæc inflam-mationes à densiori sanguine derivari satius dicerent. Sit in exemplum Pleuri-tis. Qui primis diebus educitur, sanguis, albam crassiorem, mollem, nec lævem in superficie crustam induit. Vigente morbo, nec arteriarum decre-scente motu, de die in diem minuitur crusta, solidescit ad coriaceam duritiem: lavissimamque superficiem exhibet. Hæc diversa quæ sese offerunt in Pleuriti-corum sanguine phenomena, certa tibi sunt, majoris minorisve densitatis signa. Mollis, crassa, non lævis in superficie crusta majorem, solidior & lavissima minorem indicat in partibus fibrosis crassitiem. Partes etenim quò sunt divisæ magis, eò minus dum invicem coeunt occupant spatium, eò minora relin-quunt, mutuos inter contactus, intervalla. Quid plura? In Melancholicis, Hyste-ricis, aliisque à lentore sanguinis oriundis ægitudinibus, densiorem cruoris compagem dissolvunt Martialia, Opiata, Kina-kina, & alia quæcumque motum arteriarum promoveant.

Ergo attenuando sanguini motus arteriarum.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

<i>M. Ludovicus-Maria Pouffe.</i>	<i>M. Franciscus-Joseph. Hunault,</i> <i>Pharmacie Professor designa-</i> <i>rus, Regia Scientiarum Acade-</i> <i>miæ Socius, & in Horto Regio-</i> <i>Anatomes & Chirurgiæ Pro-</i> <i>fessor.</i>	<i>M. Joannes-Franciscus Couchier,</i> <i>Scholarum Professor.</i>
<i>M. Antonius Casamajor.</i>	<i>M. Ludovicus-Petrus le Hôc, in</i> <i>Castellero Regis Consiliarius</i> <i>& Medicus ordinarius.</i>	<i>M. Joannes-Baptista Mongin,</i> <i>Medicus Regis ordinarius.</i>
<i>M. Raymundus de la Rivière.</i>	<i>M. Antonius-Nicolaus Guenault.</i>	<i>M. Michael-Procope Coureaux.</i>

Proponebat Parisiis LUDOVICUS-JACOBUS PIPEREAU,
Rothomagensis, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1735.
à sextâ. ad. meridiem.